

nisztériumnak, — *hir szerint a valóságban*, — beszüntetéséről is. Az eredeti javaslat ugyanis tizenkettőben állapítja meg a minisztériumok számát, amelynek alapján a redukció fokozatosan fog bekövetkezni.

A törvényjavaslat tárgyalását a szerdai minisztertanácson folytatják és valószínűleg be is fejezik, mert a kormány a parlamentnek még ezen az ülészakán be akarja terjeszteni a tervezetet.

Ezenkívül Pasics miniszterelnök törvényjavaslatot terjesztett be a *hazai szolgálatok elismeréséről*, amelynek értelmében nagyszámú hazafias szolgálatot tett közéleti személyt fog a parlament elismerésben részesíteni.

A bizottságok ülése

A keddi nap folyamán a bizottságok közül csak a középiskolai törvényjavaslatot tárgyaló albizottság tartott ülést, amelyen a miniszterre kinevezett Janjics Voja helyett Radonics Jovan suboticaei képviselőt választották meg a bizottság elnökévé.

Ugyancsak ülést tartott a Putnik és Misics vajdák emlékének elismeréséről szóló törvényjavaslat összeállítására kiküldött bizottság is, melynek elnökévé Miladinovics Zsarkót választották meg. Ennek a bizottságnak az összeállítása miatt a beogradi ellenzéki sajtó részéről gunyos támadások érték a kormányt, mert a bizottságba egy délszerbiai török és egy német képviselőt is beválasztottak, noha a két hadvezér a törökök és németek ellen folytatott háborúkban tüntek ki.

A rab-munka

és a novisadi kereskedelmi kamara

Novisadról jelentik: A kereskedelmi kamara legutóbb beadványt intézett az igazságügyi és a szociálpolitikai minisztériumokhoz a rabok foglalkoztatásának szabályozásáról, ami már hosszabb idő óta foglalkoztatja az érdekelt köröket. A modern kriminológiai tudomány ugyanis szükségesnek tartja a rabok foglalkoztatását és a modern börtönök ennek az elvnek megfelelően különböző műhelyekkel vannak felszerelve, ahol a rabok különböző mesterségeket tanulnak, a termelt dolgokat eladják és a befolyt vételár egy része a rabokat illeti munkájuk ellenértékéül. A vajdasági börtönök mind a régi kor maradványai és bennük ilyen műhelyek nincsenek, úgy, hogy a rabokat egyes gyárakban foglalkoztatják. Az országban többgyár dolgozik foglyokkal, különösen ott, ahol a foglyok a hosszabb időre terjedő büntetésüket ülik le és tömegesebben vannak elhelyezve. Azok a gyárak, amelyek rabokkal dolgoztatnak, természetesen olcsóbb munkaerőt nyerne ilyen formán, mintha fizetett munkásokat alkalmaznának és így sokkal olcsóbban tudják cikkeiket előállítani, ami által tisztességtelen versenyt csinálnak azoknak a gyáraknak, akik nincsenek abban a szerencsés helyzetben, hogy rabokat foglalkoztathatnának.

Az érdekelt gyárak sérelmeit a novisadi kamara magáévá tette és beadványban azt kéri, hogy a rabok foglalkoztatását magánvállalatoknál töltsa el és amennyiben ez nem történne meg, úgy kéri a kamara azt, hogy oly cikkeik előállításánál foglalkoztassák a rabokat, amelyeket eddig nem állítottak elő az országban, vagy olyan cikkeket, melyet magántőke másként nem képes az országban meghonosítani, vagy oly gyárakban, amelyek kizárólag az államnak szállítanak. Ha azonban magánváll-

alkozóknak bocsájtják a rabok munkájátrendelkezésre, akkor kötelezzék a vállalatokat, hogy rendes munkabéreket fizessenek az államnak.

A kamara kérelme nemcsak az egyes érdekelt gyárak szempontjából

indokolt, hanem a munkások szempontjából is, mert a gyárak inkább veszik az olcsó rabokat, mint a munkásokat és így az állam a munkanélküliséget növeli, aminek végső következménye a munkásnyomor.

Tisztviselői állásokkal fizet a kormány

A kormány tárgyalása a bunyevác-párttal
A suboticaei radikálisok ellenére is létrejöhet a megegyezés

Janjics Voja dr. vallásügyi miniszter és Korosec Antal dr. klerikális képviselő suboticaei tárgyalásai még mindig élénken foglalkoztatják a helyi politikai pártokat. Janjics miniszter — mint már megirtuk — a kormány megbízásából folytatott Raics Balázs bunyevácpartti képviselővel tárgyalásokat a kormány támogatásának kérdéséről, Korosec dr. jelenlétében. A tárgyalások kétségtelen fontosságát bizonyította az is, hogy azokon a klerikálispart két vezetője — Korosec és Hohnyec képviselő — is résztvett, ami politikai körökben okot szolgáltat arra a feltevésre, hogy a klerikálispart is akarja a radikálisokkal való megegyezést és erre meg akarja nyerni a bunyevác-sokacpartot is.

A Suboticaén lefolyt tárgyalások — amelyeknek eredményét a bunyevácpartban igyekeznek titokban tartani — nyugtalanságot keltezt a radikálispart suboticaei szervezetében, amely az országos politikai érdekeit nem szívesen helyezné a helyi érdekek fölébe s már csak azért sem híve a bunyevácokkal való megegyezésnek, mert közigazgatási hegemóniájának elvesztésétől tart. Mint ugyanis ismeretes, a bunyevác-sokacpart feltételei között olyan kívánások is szerepelnek, amelyek helyi közigazgatásban több vezető állásra tartanak igényt. Ezt a suboticaei radikálispartban természetesen nem látják szívesen és nem hajlandók párthíveiket a bunyevác-sokacpart érdekében feláldozni.

A radikálispart körében ezért az utolsó napokban tanácskozások folytak, amelyekről ugyan nem szívár-

gott ki semmi pozitívum, azonban annyit mégis lehetett tudni, hogy a part vezetősége a radikálispart beogradi főbizottsága útján elejét akarja venni annak, hogy a kormány a bunyevácok követeléseit teljesítse. A radikálispart egyik vezetőtagja ezzel szemben egy informálta munkatársunkat, hogy a part maga is szívesen látná a bunyevác-sokacparttal való megegyezést, bár hivatalosan semmit nem tud a bunyevácokkal folyó tárgyalásokról. Ha azonban a bunyevác-sokacpart teljesíthetetlen követeléseket támasztana, mint ahogy azt a multban tette — mondotta informátorunk — úgy a suboticaei radikálispartszervezet semmiesetre sem járul ahhoz hozzá, hogy a radikálispart hátrányára a bunyevácok vegyék kezükbe a közigazgatás vezetését.

A bunyevác-sokacpartban biznak a megegyezésben. Az a körülmény, hogy a klerikálisok is kívánják a kormánnyal való megegyezést, arra a belátásra bírja a bunyevácpart vezetőségét, hogy szükség esetén a megegyezés érdekében redükálja követeléseit, ami azonban nem jelenti azt, hogy — amin a bunyevácpartban mondják — lemondjon a part a bunyevác lakosság számára alapján a helyi közigazgatásban őt jogosan megillető vezető helyről.

A bunyevác-sokacpartban biznak abban, hogy a kormány, ha a megegyezés alapját megtalálják, nem fogja tekintetbe venni a helyi radikális partszervezet kilógásait, a megegyezés érdekében hajlandó lesz néhány itteni exponensét is feláldozni.

Faragó András karrierje

Prónay-tisztból párisi kloroformos rabló

Budapestről jelentik: Faragó András, a világszerte ismert, hírhedt nemzetközi kalandor két napos vallatás után megtört és felhagyott a tagadással, néhány terhére rótt kisebb bűncselekményről eltekintve, amelyeknek elkövetését nem akarja beismereni, csaknem cinikus nyíltsággal bevallotta az utóbbi évek során elkövetett szélhámosságait és lopásait.

A vallatás során mindenekelőtt az tisztázódott, hogy »gárdonyi Faragó András« tulajdonképpen Freund névre hallgat és egy fejérmegyei gazdag földbirtokos család tagja. A háború befejezésekor mint hadnagy szerelt le, a proletárdiktatura bukása után pedig — zsidó származása ellenére — belépett az Ébredő Magyarok Egyesületébe. Ezeknek az időknek atrocitásaiban mint a Prónay-küldönimény tagja vett részt Siófokon és csak 1920-ban szerelt le. Csehszlovákiában akart letelepedni, de Pozsonyban a csehek lefogták kémkedés gyanúja miatt. Többheti fogság után szabadult ki, Bécsbe ment, hol egyik rokonának üzletében nyert alkalmazást, de a könnyűvérű fiatalember adósságokat csinált, kisebb-nagyobb összegeket csalt ki, egyik-másik kávéházból és vendéglőből a számla hátrahagyásával távozott. Három elvált uriaszonytól, akiknek házasságot ígért, pénzt csalt ki és 1921 júniusában került először börtönbe. A bécsi büntetőtörvényszék egy évi börtönrre ítélte, amelynek kitöltése után Bécsben maradt és si-bernek csapott fel. Rövid néhány hó-

nap alatt 10 millió osztrák koronát szerzett. Egy magyar származású artistanőre, L. Idára, aki a félvilági hölgyek társadalmában előkelő szerepet játszott, rövid néhány hét alatt elköltötte egész vagyonát, azután pedig ellopta a nő százmilliókat érő ékszereit és Berlinbe szökött.

Berlinben kezdődött tulajdonképpen karrierje: itt ismerkedett meg ugyanis Horváth Menyhértnek, a szélhámosok királyának bandájával. Az egykori soffőr felfedezte Faragó tehetségét és az időközben ismét teljesen letrött fiatalembernek mindenekelőtt egy irakkot csináltatott, azután pedig megbízta hat darab hamis dollár-csekk beváltásával, amiket bandájának bankjegyszakértője, Wertz Vilmos gyártott. Hogy Faragó a pénzzel meg ne szöködjön, Herzfeld Gábor rovtottmultu zsebtolvaj személyében »titkár« adott mellé a bandafőnök. Mire azután Faragó értékesítette a csekket több száz millió osztrák korona értékben, Horváth Menyhért bekerült a bécsi Landesgericht fogházába. Faragó erre Párisba rándult ki, hogy ott élvezhesse néhány hónapig zsákmányának gyümölcsét. Ledoux báró néven szerepelt és szórta a pénzt. Miss Dorris de Arabo-Kemps táncosnő, aki a legelőkelőbb varietékben szerepelt, barátnője lett. Amikor a pénz fogyni kezdett, a táncosnő, aki beleszeretett Faragóba, nem engedte el, hanem pénzelte, több mint 200.000 frankot költött barátjára. Faragó azonban megunt a táncosnőt, szabadulni

akart tőle és egy Márkus József nevű parkett-táncossal, aki egyébként szintén nemzetközi tolvaj, szövetkezett arra, hogy kirabolják a leányt. A táncosnőt leittatták, majd elvették összes ékszereit, a valódiakat éppen úgy, mint a tökéletes utánzatokat. Faragó bevallotta a rendőrségen, hogy kirabolta a leányt, de tagadja azt, hogy kloroformmal altatta el, erre nem is volt szüksége, mert a leány annyira részeg volt, hogy csak harminchat órával később ébredt fel. A rendőrség véleménye szerint kloroformos rablás történt és a részegség éppen úgy mese, mint az, hogy a rablott ékszerekkel Márkus megszökött.

Faragónak ezután szökönie kellett Párisból, csavargott Németországban, utazó zsebtolvajok társaságában, de ez a mesterség nem volt kedvére való, mert sok veszéllyel járt. Ez év nyarán Ostendébe ment, ahol parkett-táncos lett. Több amerikai és más nemesvalutájú országból származó idősebb hölgy tartotta ki. Egy napon észrevette, hogy egy férfi erősen figyel. Párisi detektivnek nézte, mire otthagyta Ostendét, az öreg asszonyokat, dollárjaikkal együtt és Berlinbe ment. Itt viszont sehogyan sem ment a dolga. A pénze ismét majdnem teljesen elfogyott. Julius végén, mikor azon törte a fejét, hogyan fizesse ki szállodai számláját, betoppant oda egy régi ismerőse, a legheiresebb utazó zsebtolvaj: Solymos Ernő. Pártfogásába vette a letört Faragót, szállást adott neki, de Solymosnak is rossz »szezona« volt, neki sem ment úgy a dolga, mint régebben. Mindketten elhatározták, hogy titokban Budapestre rándulnak, hol rokonaiktól kérnek pénzt — mert Budapesten nem érdemes rossz koronákat lopni — és a kapott pénzzel Amerikába vándorolnak. Budapesten azonban már érkezésük napján utolérte őket a végzet, Bíró Zsigmond detektivfelügyelő karjaiba kerültek. Solymos szintén jó családból származik és környezete hatása alatt csapott fel utazó zsebtolvajnak. Kihallgatásakor önérzetesen mondotta a rendőrtanácsosnak, aki kihallgatta őket:

— Legalább jól éltünk! Mit tesz az a pár év, amit most... nek s ha majd kiszabadulunk, az... ujra folytatjuk a mesterstét...

A Péter király-emlékmű leleplezése Baranyában

Osijekről jelentik: Vasárnap délelőtt 10 órakor ünnepélyes keretek közt és több, mint tízezer főnyi embertömeg jelenlétében leleplezték le Péter király első emlékművét Baranyában.

Az emlékmű, mely az osijek-i Dráva-híd baloldalán emelkedik, nyolc méter magas obeliszk, melynek talapzatához négy lépcsőfok vezet. Az obeliszk tetejét fehér kettős-sas koronázza. Az emlékműbe van illesztve Péter királynak kitünően sikerült reliefje, — a hátsó lapján márványba vésett rövid költemény. Az obeliszk szerb, horvát és szlovén nyelven a következő feliratot viseli: »I. Péter királynak, a nagynak és felszabadítóknak — a hálás baranyaiaktól a felszabadítás és egyesülés emlékére. 1918 november 15.«

Az ünnepélyes leleplezésen a királyt, ki megjelenésében akadályozva volt, első szárnysége, Hadzsics tábornok képviselte. A kormány részéről Vujics, Trilkovics, Jankovics és Misics miniszterek, — a parlament részéről Rankovics alelnök és más husz négy képviselő, Csimes Erj, Zagrebi helytartó, Gojkovics belügyminiszter, a klerikálisok kíséretében, van és Pre... Szlancsevics és hely... a... vallás... nek lelke... szej és... metek, testületek ha...

talmas számu deputációi jelentek meg.

Az ünnepély helyét az állami, horvát és szerb nemzeti zászlók díszítették. Az ut mindkét oldalán diadalíviek álltak, egyik oldalán: »Zsivko kralj!«, a másik oldalán: »Slava Kralju Oslobodjocu« felirattal.

Háromnegyed tíz órakor érkezett meg automobilon a király képviselője, Hadzsics tábornok, akinek megérkezésekor a katonazenekar a nemzeti himnuszot játszotta. Az emlékmű bizottság elnökének, Andrics dárda közlegyzőnek neje, régi szerb szokás szerint egy ezüst tálcán kenyeret és sőt nyújtott át a király képviselőjének. Andrics rövid beszéddel üdvözölte Hadzsics tábornokot, akinek válasza után lehullt a lepel az emlékműről.

Trifkovic miniszter Péter király életét és működését méltatta, Rankovic parlamenti alelnök pedig köszönetet mondott a baranyaiaknak az emlékműért. Ezután következett az emlékműnek egyházi beszétele, melynek kapcsán Ungar osztrák főrabbi és Nikolic Szlavkó baranyai esperes tartottak beszédet. Andrics erre Veszelimovic baranyai alispán védelmébe adta az emlékművet, melyet számtalan koszorúval borítottak el.

Utána az osztrák helyőrség elvonult Hadzsics tábornok előtt, majd a tüzoltótestület, az »Orjuna«, »Srnao«, »Narodna Obrana«, a szokolisták vonultak el zászlóikkal a király képviselője előtt.

Hadzsics tábornok a miniszterek és a kiküldöttek ezután Knezsevóra mentek autón, ahol ünnepélyes fogadtatásban volt részük.

Fölemelik az állami illetekeket

A belpolitika hírei

A kormányának a kisebb pártokkal történt meg egyezése folytán a belpolitikai helyzet teljesen nyugodt mederbe terelődött. A kormányának a parlamentben most már megvan a biztos többsége és így kényelmesen szavaztatja meg a nemzetgyűlésben a már elkészült törvényjavaslatokat. Ezenkívül a közeljövőben a politika területén semmiféle megrázkódtatástól nem kell tartania a kormánynak. A minisztériumok ezzel szemben a parlamentet egyelőre nem igen tudják munkával ellátni, mert sem a kormány, sem a parlamenti bizottságok nem készítettek elő elég törvényjavaslatot parlamenti tárgyalásra. A közlekedési tisztviselők pragmatikájának letárgyalása után a következő törvényjavaslat, amellyel a parlament foglalkozni fog, — az illetek felemeléséről szóló javaslat, — amely valószínűleg hosszabb vitát fog előidézni és annak tárgyalása előreláthatóan nyolc-tíz napig is eltarthat. Tekintettel arra, hogy október 19-ikén a törvény szerint a parlament első ülészakát le kell zárni, a hátralévő napokat kisebb ügyekkel fogja a parlament kitölteni. Október 20-án kezdődik a második ülészak, amelyen az elnökséget is újra választják. Ilyenformán az október közepére tervezett rövidebb parlamenti szünet is valószínűleg elmarad.

Az ellenzéki csoportok között az együttes akcióra vonatkozó tárgyalások, úgy látszik, megszakadtak, miután bebizonyosodott, hogy az ellenzék teljes összetartással is gyenge a kormány megdöntésére, viszont az utóbbi napokban többnyire mutat arra, hogy a klerikális képviselők alapot keresnek a radikális képviselőkkel való tárgyalásokra. A korosec a parlamentben bizalmasan beszéltetett a kormány diktatóriájának tagjairól. Nincsies képviselővel, Peltis társammal beszélgetett. A klerikális képviselők, hogy esélyt nyújtsanak a kormány ellenében, a közvéleményre támaszkodnak. Nem szabad

kívánságukat ismertette Korosec a kormánnyal, jól értesült körökben azonban azt állítják, hogy Korosec a kormánnyal Liublianában megkezdett tárgyalások folytatására keres alapot.

A radikálisparton belül fennállott ellentéteket is sikerült elsimitani, úgy, hogy a kormány nyugodt működését egyelőre semmi sem gátolja.

A muzulmánok sérelmei

A radikálisok és a muzulmánpart között a legutóbbi parlamenti incidensek miatt rendkívül feszültté vált a viszony. Az ellentétek elsimitása végett Rákics, a parlament alelnöke vállalta a közvetítést és meg is kez-

dette a vizsgálatot, annak kiderítésére, hogy ki kezdeményezte az elfajult szövegtárgyalást, mert ezt a parlamenti gyorsírói feljegyzésekből nem lehetett megállapítani. Rákics már ki is hallgatott több radikális képviselőt, akik a szövegtárgyalásban részt vettek. A vizsgálat befejezése után Rákics alelnök javaslatot fog tenni a parlamentnek a szükséges elégtétel és retorzió tárgyában.

A muzulmánpartban nagy az elkeseredés a radikálisok ellenséges magatartása miatt és a parlamentből való kivonulás gondolatával foglalkoznak, amit azonban csak a klerikálisparttal együtt akarnak végrehajtani.

Anglia függetleníteni akarja magát a kontinentális politikától

Megnyílt az angol birodalmi értekezlet

Londonból jelentik: Az angol birodalmi értekezletet hétfőn délután nyitották meg a miniszterelnöki palotában. Az értekezlet iránt a közönség körében is rendkívül nagy érdeklődés nyilvánult meg és főképpen a politikai és gazdasági körök tekintettek nagy várakozással Baldwin miniszterelnöknek az értekezleten elhangzó beszéde elé.

A délelőtti ülés csupán formális volt és kölcsönös üdvözlés után délutánra halasztották. Az értekezleten Baldwin elnökön kívül az angol kormány képviselőiben lord Curzon külügyminiszter, a kereskedelmi miniszter és a gyarmatiügyi miniszter vett részt. Dél-Afrikát Smuts miniszterelnök, Ausztráliát Ruce miniszterelnök, Új-Zeelandot Mac Sey, Kanadát King, Új-Fundlandot Warren miniszterelnök képviseli. India képviselőjében az indiai angol kormány egyik tagja, az önálló indiai fejedelmek képviselőjében pedig Aiwad maharadza jelent meg az értekezleten.

A délutáni ülésen Baldwin felolvasta kimerítő jelentését a brit birodalom bel- és külpolitikai kérdéseiről. Meglepetést keltett, hogy a nyilvánossággal nem is közölték a beszédet, hanem a Reuter-ügynökség útján csak rövid közleményt tettek közzé. A félhivatalos közlemény szerint az értekezlet résztvevői megelégedésüket nyilvánították Baldwin programjának világosságáról és nagyvonalúságáról, de állásfoglalásukat csak a külügyminiszternek és a gyarmatiügyi miniszternek a szerdai ülésen előterjesztett részletes fejtegetése után juttatják kifejezésre.

Beavatott politikai körök vélekedése szerint a gyarmatok miniszterelnökei kifejezést fognak adni annak a főképpen Smuts tábornok által ismételt hangoztatott felfogásuknak, hogy Anglia különítse el magát az európai kontinentális politikától.

Szászországban terjed a kommunista mozgalom

A pápa imádkozik a német gyerekekért

Drezdából jelentik: Szászországban — a bajor események visszahatásaként — mindjobban terjed a kommunista mozgalom. Zeigner a szociáldemokrata kormány elnöke tárgyalásokat kezdett a kommunistákkal, arra vonatkozólag, hogy a kabinetbe néhány kommunista képviselő belépjen.

Letartóztatások Düsseldorfban

Düsseldorfból jelentik: A francia megszálló katonai hatóság letartóztatta a kormánybiztossági főnököt, az államrendőrség főnökét, a bűnügyi rendőrség vezetőjét, a védőrség tizenkét tisztjét, mint olyanokat, akik a vasárnapi eseményekért felelősek. Eddig tizenkilenc személyt szállítottak kórházba. A könnyebben megsebesültek száma kétszáz tíz.

A pápát megrendítette a német tragédia

A Nuovo Paese, római lap, annak kijelentése mellett, hogy közleménye teljesen hiteles forrásból ered, a pápának alábbi szavait közli:

— A német tragédiáról szóló hírek szívetem szaggatják. Reggel és este a népek békéjéért imádkozom, mert mi mást tehetek, mint imádkozni. Kérem a Mindenhatót, hogy hallgassa meg imámat, legalább a gyermekekért, a szegény szerencsétlen gyermekekért, hogy sorsuk elviselhetőbbé váljék és újból megismerjék a szeretetet. Nem szabad

megtörténnie, hogy egy egész nemzet elpusztuljon.

Megindult a munka a Ruhr-vidéken

Berlinből jelentik: A berlini kormány reméli, hogy a ruhr-vidéki szénbányákban és az ottani iparvállalatoknál már kedden megindulhat a termelő munka. Tekintettel arra, hogy a passzív rezisztencia alatt a bányákat és iparvállalatokat nagyon elhanyagolták és a munkások elszoktak a munkától, a termelést mennyiségben csak sokára fogják a megszállás előtti termelési fokra emelni.

Baldwin a jóvátételi kérdéssről

Az angol birodalmi konferencia ülésén — mint Londonból jelentik — Baldwin miniszterelnök a német jóvátételi kérdéssről a következőket mondta: »Azok a jegyzékek, melyeket a francia kormánnyal a januári konferencia óta váltottunk, mind őszintébben feltárták azt a nézeteltérést, mely arra nézve merült fel, hogy hogyan lehetne a jóvátételt elérni és az állandó béke ügyét miképp lehetne elősegíteni Európában. Ez a nézeteltérés két nemzet vérmérséklete és nézete közötti különbségre világít rá, amelyet botorságnak volna meg nem látni. Minden erőnket latba vetettük, hogy megőrizzük a szövetségesek szolidaritását, fő-

leg a Franciaországgal való egyetértést. Meg vagyok róla győződve, hogy az a türelem, mellyel arra törekedtünk, hogy Franciaországgal fenntartsuk a jó viszonyt, sok tekintetben határozatlanságra és gyöngeségre vezetett.

A bánati haramiavezér megszökött a kikindai fogházból

Az ittebei koresmáros veszedelmes vendége

Becsikerekről jelentik: A kikindai fogházból néhány nappal ezelőtt megszökött Szirics Marinkó fegyenc, akit kegyetlenségéről és rablókalandjairól az egész Bánát népe ismer. A rettegett haramiavezér számtalan gyilkosságot és mintogy ötven rablást követett el, amíg elfogták. Rablásait többnyire áruházban hajította végre és hol női ruhában, hol papnak, vagy katonatisztnak öltözve tűnt fel. A tanyák lakossága jól ismerte Sziricsét és nevének hallatára is remegtek az emberek.

Szökése után Ittebére ment a Bánát haramiavezére, ahol Korsós Mátyás vendéglőjében mulatni kezdett. Amikor megelégette a mulatozást, fizetés nélkül elhagyta a koresmát. Korsós azonban utána szaladt és követelte pénzét. Szirics ekkor elárulta kiletét és felszólította Korsóst, hogy ne merje tovább követni, mert leüti. A vendéglős, aki már hírből ismerte a haramiát, megijedt és elszaladt. Időközben a csendőrség is tudomást szerzett Szirics ittebei látogatásáról és azonnal megindította a nyomozást a bandita után. Bekerítették az egész községet és mindenfelé kutattak Szirics után, akinek azonban sikerült a csendőrgyűrűből valahogyan kibújni.

Gyógyszerész-kamara felállítását követelik a vajdasági gyógyszerészek

A vajdasági gyógyszerészek kongresszusukat hétfőn tartották meg Versecen a városháza tanácstermében. A kongresszuson megjelent Krszincovic, Versec város polgármestere, a kerületi munkáspénztár megbízottja dr. Iskraljov és Taticos nemzetgyűlési képviselő, akinek Szerbiában gyógyszerzárja van.

A kongresszus, amelyen Taticos képviselő elnökölt, elsősorban azokkal a sérelmekkel foglalkozott, amelyek az előző kongresszusokon a napirenden szerepeltek, így többek közt a gyógyszerész-kamara felállításának ügyével, amelynek megvalósítása annál is inkább sürgős érdeke a gyógyszerészeknek, mert a közegészségügyi minisztérium megszüntette a tartományi referenci állásokat és hatáskörüket a minisztérium két orvos-referensére bízta, akik nem lévén szakemberek, a gyógyszerészek érdekeit nem tudják kellően képviselni. Erre nézve a kongresszus — hosszú vita után — elhatározta, hogy a már kész kamara-tervezetet felterjeszti a miniszternek, akit egyúttal megkér, hogy a gyógyszerészek referenseit lehetőleg olyan szakemberek közül nevezze ki, akik teljesen tájékozottak a gyógyszerészek ügyével.

A gyógyszerészek 1919 óta a szegény alapra kiszolgált gyógyszerek számláját mindaddig nem rendezték. A kongresszus e tekintetben úgy határozott, hogy felterjesztést intéz a közegészségügyi miniszterhez azzal, hogy amennyiben ezt a kérdést rövid időn belül eredményesen nem rendezi, a további kiutalást a szegényeknek beszünteti.

Foglalkozott a kongresszus a munkásbiztosító pénztár és a gyógyszerészek között fölmerült konfliktussal is. Több felszólalás után elhatározta, hogy ebben az ügyben is a közegészségügyi miniszterhez fordul, akit fölkér, hogy a százalékgengedelmények dolgában adjon ki határozatot és félre nem magyarázható rendeleteket, hogy ezzel minden további surlódásnak és nézeteltérésnek elejét vegyék.

Gyilkosság Jasenovón

A postamester fia agyonlőtt egy gazdát

A Vrsac mellett Jasenovón szombati éjszaka borzalmas gyilkosság történt. A jasenovói szerb kaszinóban egy nagyobb társaság mulatott, köztük *Okovacski* Alexa és Mita testvérek. Közvetlen mellettük idogált teljesen egyedül *Lovranek* Sándor, a jasenovói postamester fia, aki régi haragosa az *Okovacski* testvéreknek. Éjszaka tizenegy órakor *Lovranek* elhagyta a kaszinó helyiségét és lesben állt töltött revolverrel a kaszinó melletti épület kapujában. Nemsokára *Okovacski* Alexa és öccse, Mita is haza indultak keletben, mert a társaság többi tagja tovább maradt a kaszinóban. A lesbenálló *Lovranek*, mikor a két testvér elhaladt mellette föltartóztatta őket, rájuk fogta a revolvert és kényszerítette, hogy álljanak meg, mert — mint mondotta — *leszámolni valója van*. Az egyik *Okovacski* kérve-kérte a fiatal embert, hogy engedje őket az utcára, ne bántsa őket, hiszen ők sohasem bántották meg. *Lovranek* még be sem várta a magyarázkodást, *revolverével szívenlőtte Okovacski Alexandt, aki azonnal összeesett és meghalt*. Aztán rögtön a megremült, menekülni igyekvő Mitára lött, akinek mellén ment keresztül a golyó és oly súlyosan megsebesítette, hogy *halott testvére mellé rogyott*. A gyilkos fiatal ember erre futásnak eredt és elmenekült.

Okovacski Mita közben föltápázkodott és nagynehezen haza vánszorogott szülei lakására, ahol a *lérdégségtől összeesett, eszméletét veszítette*. A szülei azonnal orvosért futottak azon az utcán át, ahol a kaszinó épületétől nem messze, az *utca járdáján halva feküdt másik fiuk, Alexa*. A kétségbeesett szülők ráakadtak a holttestre, hazavitték, azután orvost hívtak, aki a *súlyosan sérült Mitát azonnal beszállította a vrsaci Klicin-féle szanatóriumba*, ahol gondos ápolással *eszméletre térítették és kihallgatták*. Vallomása alapján a rendőrség letartóztatta *Lovranek Sándort és beszállította a belacrkvai ügyészséghez*.

A meggyilkolt *Okovacski* Alexát nagy részvétel mellett temették el vasárnap délután.

Dráma a kórházban

Leszarta a betegágyon fekvő feleségét

Főtárgyalás a subotica-i törvényszéken

Múlt év július 9-én, vasárnap délután izgalmas jelenet játszódott le a subotica-i kórházban. *Kopilovics* Béla fiatal subotica-i gazdálkodó meglátogatta a kórházban betegen fekvő feleségét. Az asszony az ágyban feküdt és beszélgetett a férjével. Beszélés közben az asszony lehajolt és ekkor képeslevezőlap esett le a földre. Az asszony után kapott, de a férje elkapta a kártyát és elolvasta. Egy férfi írta a kártyát az asszonynak, akit *»Dragi Mariának«* szólított és szerelmes szavakat írt hozzá.

Kopilovicsot a váratlan felfedezés rendkívül felizgatta, a szeme egy képre esett, amely az asztalon feküdt. *Felragadta a kést és beledölte a felesége mellébe*. Ezután kifutott a szobából a kórház folyosójára. Pár pillanattal később elővánszorogott a szobából a megszurtt asszony és elhaló hangon segítséget kért. A folyosón tartózkodó apáca kiáltásaira emberek rohantak elő és lefogták a menekült. *Kopilovicsot* a rendőrségre vitték, ahol kihallgatás után letartóztatták és átadták az ügyészségnek. Tíz napig volt fogva. Az asszony sérülése könnyű természetű volt és 8 nap alatt gyógyult.

Ebben az ügyben ítélezett kedden a subotica-i törvényszéken *Pavlovics István* törvényszéki elnök büntető tanácsa. A szabadlábon levő vádlott ez idő szerint katonai egyenruhában áll a bíróság elé.

Elmondja, hogy már előbb is hűtlenségen érte feleségét, de rimánkodásaira megbocsátott neki. Amikor meglátogatta a kórházban és az áruló kártyát elolvasta, elvesztette nyugalomát és felragadta az asztalon fekvő kést, mely a feleségé volt és vaktában szurtt vele, de nem volt szándékában a feleségét megölni. Erre a kés nem is lett volna alkalmas. Mind ezt nagy felindulásban tette. Három

Nisbe menekültek a bolgár forradalom vezetői

Nem kommunista-kísérlet volt a forradalom

Kolarov és *Dimitrov* a bolgár felkelés vezetői Nisbe menekültek. Nisben már mintegy kétszáz menekültje van az utolsó bolgár forradalmi kísérletnek. A menekült forradalmárokat ideiglenesen katonai barakkokban szállásolták el.

Kolarov ügyvéd volt Filippopolisban s a legutolsó választások alkalmával lett a nemzetgyűlés tagja. Részt vett az utolsó moszkvai kongresszuson is, ahol a III. internacionale egyik titkárává választották. A bolgár kommunistapártnak elnöke volt. *Dimitrov* mint nyomdász kezdte pályáját, tíz évig volt újságíró, utoljára szerkesztője a bulgáriai

év előtt vette nőül a feleségét, jól éltek, de aztán megtudta, hogy a felesége szeretőt tart. Ettől kezdve sokat szenvedett, de az asszonyt nem bántotta.

A vádlott után a felesége lépett a bíróság elé. Kijelentette, hogy nem akar vallani és *nem kívánja a férje megbüntetését*.

Kihallgatták még *Sivics* Jócó kórházi alkalmazottat, aki csak arról tud, hogy ő is ott volt a folyosón, amikor *Kopilovicsot* a tett után lefogták.

A perbeszéd után a bíróság *felmentette a vádlottat*.

Az ítélet jogerős.

Obrenovics Sándor harca Draga Masinért

Petrovics Vukasin emlékiratai

IV.

A király rövid szünet után folytatta önvallomását.

— Nem kélek én egy nagy dinasztiaiból való hercegnőnek — mondotta. — Egy kis udvarocskából nősnüni pedig nekem nem tetszik s mit használna ez a népek? Valami mellékágacskából származó idegen hercegnő azon lenne, hogy befolyást gyakoroljon állami életünkre, ami megint zavarokat okozna az országban és megnehezítené az én helyzetemet. Ezért elhatároztam, hogy *szerb nőt veszek feleségül, az én népem egy leányát*. Mit szól hozzá?

Már nem lehetett kétségem, hogy a király Masin Dragát akarja elvenni feleségül. De nem tartottam okosnak elárulni, hogy átlátok a szitán. Ezért elhatároztam, hogy csak az alapideába kapaszkodom bele s csupán arról a gondolatról próbálom eltéríteni, hogy a nép gyermekei közül válasszon feleséget. Tehát körülbelül ezeket mondtam:

— Elvileg nem volna ellene kifogásom, hogy felséged egy szerb nőt, népünk egy gyermekét szemelje ki hitvestársául. Csak hogy akkor természetesen a leendő királynénak leánynak kell lennie, legalább öt esztendővel fiatalabbnak, mint felséged és tekintélyes családból való legyen, jónevelésű és igen művelt. Ilyen királynőt az egész nemzet szeretettel és hódolattal üdvözlölné. Ha felséged ilyen módon házasodik meg, mi is, kollégáim és én teljesen helyeselnők a választását, az egész nép egyértelműen ujongana s jobban szeretné, mintha felséged valami idegen hercegnőt ültetne maga mellé a trónra.

A király itt félbeszakított: — Igen ám, csak hogy az a nehézség, hogy *már van egy asszonyom, akit jobban szeretek, mint bármit a világon*, hogy csakis ezzel az asszonnyal tudnék tökéletesen boldog lenni, hogy akkor, ha ő lesz a feleségem, egész jövőm életemet a haza üdvének és a nép jólétének szentelhetném. Széles e világon csakis ez az egy asszony tudna teljesen boldoggá tenni, csakis ő tudná életem eddigi keserőségeit velem elfeledtetni. Ez az asszony eddig is, amióta isme-

rem, *lő angyalom volt* s ő adta az erőt, hogy elviselhessem, amit az élet rámért.

— És ki ez az asszony?

— *Ez az asszony Masin Draga*, az elhunyt Lunjevica Panta leánya.

— *Masin Draga! Nem felség! Ez nem lehet. Ennek nem szabad megtörténnie*.

Hidegvérűen és nyugodtan mondtam ezeket. Tudtam uralkodni magamon, hiszen a király vallomása nem ért váratlanul. Csak megerősítette a sejtésemet. De a királyt az én válaszom le-sújtotta, mintha villámcsapás érte volna. A szeme megtelt könnyekkel, a tekintete dühvel és haraggal teli volt. Levette a szemüvegét, majd újra fejtette, felugrott a székéről, aztán újra leült s úgy nézett rám, mintha legszívesebben megfojtott volna.

Néhány pernyi hallgatás után összeszedte magát a király s azt kérdezte tőlem, vajjon a barátja vagyok-e?

En az választottam, hogy ez nem helyénvaló kérdés. Barátokat ő csak a koronás fők között kereshet, én meg csak polgári emberek közt találhatok. A barátság egyenlő és közelálló társadalmi állásokat tételez fel. Az uralkodó és alattvaló közt nem lehet barátság, az uralkodónak hódolatra és odaadásra van jogcím, nem pedig barátságra.

A király megmaradt amellett, hogy ő a barátom s én az ő barátja vagyok. S ezen a jögon arra kért, hogy segítségem legyen a szándéka végrehajtásában. Kijelentette, hogy elhatározásán nem változtat, bármi történjék is.

— Ha ez így van felség, akkor kijelentem, hogy *egy pillanattal tovább se maradhatok az ön minisztere*. Irásbeli lemondásomat el fogom küldeni, mihelyt minisztertársammal közöltem, hogy mi történt és mire határoztam el magamat.

— A lemondásomat nem fogadom el s minisztertársaimnak nem szabad egy szót se mondania.

Harc a szeretőért

Nagyon élesen mondtam a királynak: — Felség! Nem nézve az esetleges következményeket meg fogom tenni azokat a lépéseket, amelyeket szükségesnek tartok. Felsőged be fogja látni, hogy

nem adhattam a becsületszavamat, hogy hallgatni fogok. Most pedig elérkezett a pillanat, amikor kötelességemnek tartok minden törvényes intézkedést megtenni, hogy felségedet káros szándékáról eltérítsem. Azonnal benyújtom tehát lemondásomat s rögtön értesítem a kormány tagjait felséged elhatározásáról.

Szavaim erős hatást tettek a királyra. Megkért, hogy újra üljek le.

— Megengedem, — így szólt — hogy önnek nehezére esik elhatározásomban helynyugodni. De hallgasson meg végig, tudjon meg mindent, hogy megértheszen. Gondoljon arra a helyzetre, amelybe kerültem. *El vagyok veszve, ha most ön elhagy.*

A rejtélyes hulla

Büntény vagy szerencsétlenség?

Hétfőn éjjel tíz órakor a vinkovcei gyorsvonatot, amely Subotica felé robbogott, a mérgesi állomáson megállították. Amikor a vonat megállt, kiderült, hogy az egyik vasuti ör, az állomástól néhány száz méterre a *sinéken egy férfi holttestét vette észre*. A hullát fölemelték a sinékről és ugyanolyan helyzetben a töltés mellett helyezték el, úgy, hogy a gyorsvonat néhány pernyi késéssel tovább folytathatta útját.

A mérgesi állomásról azonnal értesítették a csendőrséget, mely azonnal megindította a nyomozást. A helyszíni vizsgálat alkalmával megállapították, hogy a holttest hasán fekvő hevert a sinéken oly módon, hogy csak a feje lógott be a sínpar közé, a teste a töltésen feküdt. A gyorsvonat előtt haladó személyvonat gázolhatta el, a *fejét teljesen ledögték a kerekek*. A holttest különös fekvőhelyzete arra a föltevésre adott okot, hogy már a holttestet tették oda a sinékre, hogy vasuti szerencsétlenség vagy öngyilkosság látszatát keltsék. A holttest személyazonosságára vonatkozólag sem derített ki semmit a nyomozás. Tizennyolc-husz éves fiatal ember holtteste, testén nagyobb foltok látszanak, amelyek azonban már hullafoltok is lehetnek. Beszállították a bajai-uti temető hullaházába, ahol szerdán délután fogják fölboncolni. A boncolás alkalmával derül majd ki, hogy büntény-e vagy szerencsétlenség történt a sombori vasuti vonalon.

A kisgyermek halálára

Ki a felelős a szerencsétlenségért?

Hétfőn délután a Halasi-szőlők 256. szám alatti telken épülő háznál halálos szerencsétlenség történt. A szerencsétlenségről a *Bacsmegyei Napló* részletesen beszámolt és megírta, hogy a bedőlt fal fölépítésére nem volt engedély. A rendőrség megindította a nyomozást és szerdán délután a városi mérnöki hivatal részéről bizottság is fog ki-szállni a színhelyre megállapítani, hogy mi idézte elő a tüzfal beomlását, amely a tizenkét éves *Vajtai* István halálát okozta.

A nyomozás folyamán már kiderült, hogy a szerencsétlenségért tulajdonképpen *Mihálik* József és *Katancsics* István kőműves vállalkozók a felelősök. *Mihálik* és *Katancsics* ugyanis, amikor elvállalták a munkát, arra is vállalkoztak, hogy a szükséges hatósági engedélyt meg fogják szerezni. Az építkezéshez azonban hozzákezdtek, anélkül, hogy a hatóságtól építkezési engedélyt kértek volna. Az épülő ház terveit a mérnöki hivatal még felül sem vizsgálta.

— A repülési időtartam világrekordja. Marseillesi jelentés szerint a *Dixmuden* nevű kormányozható lég-hajó hétfőn visszaérkezett Cuersbe. A lég-hajó mostani útján a repülési időtartam világrekordját állította föl, mert egyfolytában 180 óra 41 percen át repült.

— Időjárás. A budapesti meteorológiai intézet keddi jelentése szerint változókéony, szeles idő várható sok helyütt esővel és hősüllyedéssel.

— Mogykóssai tanár. Osljékről jelentik: *Zivković* Sreten tanár vasárnap este anyjának alsóvárosi vendéglőjében tartózkodott. Az ott mulatozó társaságból *Szibi* Károly, 22 éves fuvaros, beragott fölé garázdálkodott, mire *Zivković* el-távolította a helyiségből. *Szibi* emiatt kést rántott és a tanár hátába szúrta. *Zivković* súlyos sebével vörbortottan esett össze. Beszállították a kórházba, a mérgeyítőt elfogták és beszállították a Művészséki fogházba.

— Betörőülözés Beeskereken. Beeskerekről jelentik: Hétfőn éjjel két betörtött követtek el ismeretlen tettesek. Egyik betörés a *Cara Lazara*-uccában, *Gravics* Leoszava magánzó lakásán történt, ahonnan nagymennyiségű fehérneműt vittek el. Ezzel egyidejűleg a szomszéd uccában *Iczics Aca* gazdálkodó lakására hatoltak be, ahonnan ékszereket és aranyérméket loptak. *Iczics* a zajra felébredt, lármát csapott és többedmagával üldözőbe vette a betörőket, akik azonban elmenekültek. A rendőrség megindította a nyomozást.

— Mibe kerül egy temetés Budapesten? Budapesti jelentés szerint a főváros tanácsa október elsejétől kezdődőleg ismét megdrágította a temetést. Az új tarifa szerint a legolcsóbb temetés százezer koronába, a legdrágább, ugynevezett elsőosztályú temetés pedig nyolcszáz ezer koronába kerül.

— Tolvaj asszony. Novisadról jelentik: A novisadi rendőrséghez több feljelentés érkezett egy asszony ellen, aki koholt ürügyek alatt benyit lakásokba és távozáskor a ruhája alatt magával visz különböző holmikat. A rendőrség elrendelte a tolvaj asszony körözését, akit a szentiváni csendőrség *Pister* Natália személyében elfogott. Noviadra szállították, ahol átkísérték az ügyészségi fogházba.

— Halálos szerelem. Novisadról jelentik: Nyiri Katica novisadi leány vasárnap délután szerelmi bánatában marólyuggal megmérgezte magát. Beszállították a közkórházba, ahol kedden délután meghalt.

— Kirabolták Ovesa község pénztárát. Beeskerekről jelentik: Néhány nappal ezelőtt ismeretlen tettesek kirabolták Ovesán a községi pénztárt, ahonnan nagyszámú pénzt vittek el magukkal. A csendőrség megindította a nyomozást. Ovesa község elöljárósága *huszonötezer dinár jutalmat* tűzött ki a vakmerő betörők nyomravezetőjének.

Foto-szalón. Vig, Subotica (Nádor-kávéház fölött) készít fényképeket a legmodernebb és legművészebb kivitelben.

— Két hónapig maradnak érvényben a valuta vásárlási engedélyek. Beogradból jelentik: A pénzügyminiszter rendeletet adott ki, amely szerint a valuta-beszerezésre kiadott bizonylatok, a kiadás napjától kezdve csak két hónapig maradnak érvényben. A bizonylatok lejártá után újakat kell beszerezni, amelyeken a föltüntetett érték annyi lehet, mint az áru értéke a kiadás napján. A rendelet figyelmezteti a pénzügyintézeteket, hogy a bizonylatok kiadásánál a legnagyobb figyelmet fordítsanak arra, hogy a bizonylatban föltüntetett összeg valóban megfeleljen az áru értékének.

— Óriási forgószél és viztölcsér pusztítása. Newyorki jelentés szerint Iowa állam nyugati részében és Nebraska keleti részén forgószél és viztölcsér óriási pusztítást okozott. Ed-dig 13 halottja van a viharoknak a sebesültek száma is jelentékeny.

A subotical zsidó Patronázs-Egyesület október 7-én, vasárnap délelőtt fél 11 órai kezdettel rendezi a Lifka-moziban nagyszabású, mulattató gyermekmatinéját. A matiné jövedelméből ohajtja gondozottainak az évi téli felruházását te-dezni és ezért föllülzetéseket hálásan fogad az egyesület.

A műértő közönség fotografusa Remónyi fotóművész, Rudičeva ulica 4.

Amerikai irodabutor, nagy raktár, Krausz Edénél, Novisad.

(*) *Roža Olga* kozmetikai intézetében Kr. Alexandrova-ulica 21. szám alatt, az Angol-Magyar Bank palotájában, félemeleten, modern szépség-ápolás, arcberhámiasztás, alkalmatlan hajszálak, pattanások, szemölcsök, szeplők, májfoltok végleges eltávolítása. Kaphatók saját készítményű, kiváló hatású kenőcsök, puderek, gyógyszappanok, arcfehéritő és szeplőkendők stb. 2800

Fájdalmakat érez? Arcban? a végtagokban? Kísérje meg a valódi Feller-féle *Elsa fluidall* Csodákozni fog! Jótékony hatása az egész test bedörzsölésénél és mint kozmetikum a bőr, fog és száj ápolására! Sokkal erősebb és jobb, mint a sósborszesz és 25 év óta mindenütt előszeretettel használják! Csomagolással és postaköltséggel együtt három dupla üveg vagy egy speciális üveg 24 dinár; 36 dupla üveg vagy 12 speciális üveg 208 dinár és 5% felár. Szétküldő: Feller Jenő gyógyszerész, Stubica-donja, Centrala 185. Hrvatska.

SPORT

Az októberi suboticali löverseny

Az év legnagyobb löversenyét futják le Suboticán vasárnap, október hetedikén, amikor is a sportkedvelő közönségnek alkalma lesz olyan lovakat és zokékat látni, aminek egyébként csak a freudenai vagy alagi gyepen láthat. Az egyes futamoknál főleg a *Kamendini* (Dungyverszki-Illic) *Dungyverszki* Gedeon és *Lebach* Gyula versenystalók képviseltetik magukat.

A futamok közül legérdekesebbnek ígérkezik a Subotica város nagy díjával jutalmazott 2600 méteres verseny. Ebben a futamban valószínű indulók: *Dubočica*, a nemrég importált *Anslie*, *Moja-Volja*, *Ekspres* és *Fényes*.

Dubočica, amelyet a múlt évben importáltak és vásároltak a napagedl-i *Rotschild*-féle ménesből és a mely a híres *Sanscrit* ivadéka, megnyerte a beogradi nagy nemzetközi versenyen a 3000 méteres, 20.000 dináros nagy futamot. Ha *Tombós* lovagolja, biztos nyerő. *Anslie* is számos nagy győzelmet aratott; ezuttal *Pintér* fogja lovagolni.

A Suboticali-díj mögött érdekesség tekintetében nem marad el a nagy akadályverseny, amelyet 4000 méter távolságra futnak 12 darab százhusz centiméternél magasabb akadállyal. Ebben a futamban *Marna*, *Balaton*, *Lady* *Boby*, *Santolina*, *Vog la Galère* és *Ispán* indulnak.

Mama Franciaországból importált telivér kanca, amely az idén már tíz akadályversenyben futott és még veretlen. Ha *Gertner* lovagolja, nem vesztheti el a versenyt.

Érdekesnek ígérkezik még az egyfogatú ligetverseny, amelynek *Belkely* a favoritja.

TŐZSDE

Novisadi terménytőzsde, október 2-án. Változatlan irányzat mellett normális forgalom. 96 vagon árú kelt el. Buza 355—360 dinár, bánati Senta paritásosan (teljes kassza) 342.50 dinár, tengeri csöves 145 dinár, januári (dupl. kassza) 250 dinár, fél kasszával 225.50 dinár, január—április—március 226.50 dinár, február—áprilisi 232.50 dinár, áprilisi duplikát kassza 260 dinár. Liszt 0-ás GG. 580 dinár, 0-ás 560 dinár, 2-es 510 dinár, 5-ös 450 dinár. Zab szerémségi 240 dinár. Bab bácskai 535 dinár. Korpa jutászában (prompt) 145 dinár, papírzában decem-beri szállításra 150 dinár.

Beograd október 2. Zárlat: Páris 5.27—5.24, London 396.50, Milano 3.94, Genf 15.46, Newyork 86.25—85.75, Berlin 0.60—0.55, Prága 2.54—2.56, Bécs 0.1215—0.1210, Bukarest 42, Szófia 84—82, Budapest 0.48—0.41.

Zagreb, október 2. Zárlat: Bécs 12.10—11.90, Berlin 6.—, Budapest 0.48, Genf 15.50—15.25, London 388—386, Milano 3.94—3.87, Newyork 85—84.50, Páris 5.2750, Prága 2.61, Bukarest 42.

Zürich, október 2. Zárlat: Berlin 0.000002 (0.00000275), Newyork 560.75 (560), London 25.49 (25.46), Páris 33.55 (34.175), Milano 252.75 (25.4750), Prága 16.7750 (16.75), Budapest 0.03 (0.03), Beograd 6.35 (6.3750), Bukarest 2.65 (2.65), Szófia 5.50 (5.40), Varsó 0.0013 (0.0017), Bécs 0.007850 (0.007875).

Budapest október 2. A devizaközpont hivatalos árfolyamai: Berlin, márka 0.01—0.02, Bukarest 95—108, Lei 96—109, London 88300—92700, Angol font 88500—93200, Milano 885—940, Lira 895—950, Páris 1180—1246, Francia frank 1195—1261, Beograd Dinár 220—234, Varsó, Lengyel márka 550—715, Newyork, Dollár 19320—20550.

Értéktőzsde. A magánforgalomban előfordult kötések (ezer koronákban): Magyar Hitel 730—740, Osztrák Hitel 150—155, Salgó 630—640, Földhitel Bank 350, Déli vasút 150, Ofa 620, Nasici 2350, Rima 152, Kőszén 2800. A koszt pénz 7—7 és fél százalék.

ISKORARÖNYÖER

szorb, horvát, magyar nyelven, iskolai füzetek, író- és rajzszerek előírás szerinti minőségben legolcsóbb árban kapható: ooooooo

VIG

könyvkereskedésében, Suboticán, Főtér.

Kellemes meglepetést

fog szerezni a temesvár—lipcsei *Moravetz-cég* az idén a zongorát vagy hegedűt játszó közönségnek. Október 15-én megjelenik az első

Moravetz Karácsonyi Album

olyan szevációs külső kiállításban és belső tartalommal, amelyet eddig a legnagyobb világegyet adtak vevőknek. 80 oldalon 34 kiválóított művet tartalmaz ez a pompás album, mely a legdivatosabb táncok, népszerű dalok, legszebb magyar nóták, kedvelt operák, kiválóított két- és négykezes darabok gyűjteménye lesz és minden zongorára odakerül. Az albumba felvett művek egyenként véve 380 dinárba kerülnek. *Karácsonyi albumot* addig ne vegyen, míg a *Moravetz-albumot* nem látta! Október 15-én a *Moravetz-album* is minden könyvkereskedésben kapható lesz. 7434

Dr. Palló-Szántó Olga szemorvos- operateur hat évi budapesti szemklinikai szakmunkés alapján mint dr. Grósz szemészprofesszor volt első egyetemi tanszékére rendelt Beogradban. Kralja Petra ulica 53. szám alatt délelőtt 8—10, délután 2—4-ig.

Volt hadifoglyok!!!

Megjelent a legszebb orosz dal, amely lépten nyomon kísért benneteket nagy Oroszországban. Címe:

BAJKÁL (Szibériai emlék)

Vegyétek és terjesszétek!

Moravetz kiadás

Mindenütt kapható! 7344

Bosnafilm: Pálnka, Bosnafilm: Jackle Coogan, Bosnafilm: Essex grófia.

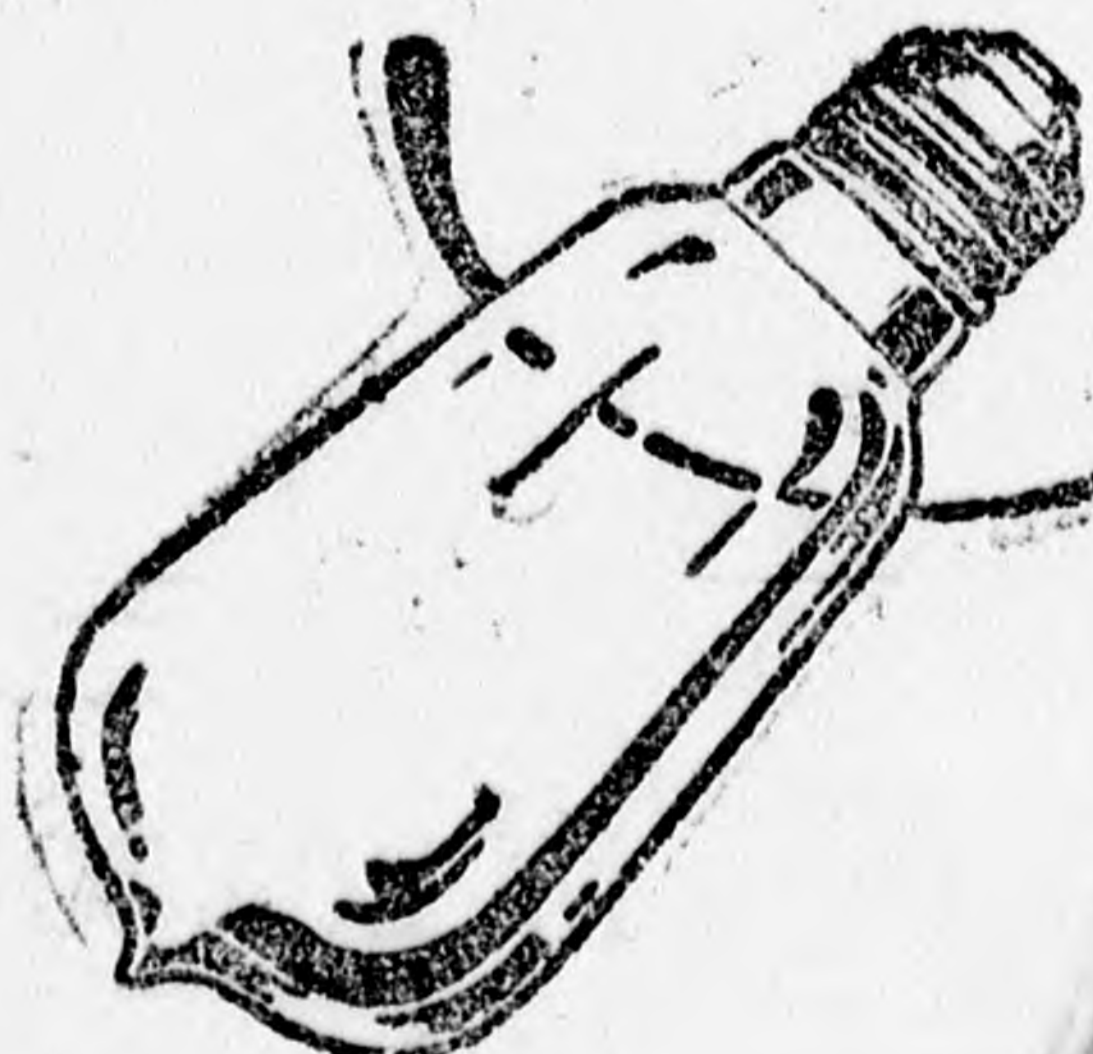
VÁROSI JODÓGYÓGYFÜRDŐ

NOVISAD

PENZIÓ RENDSZER

KITÜNŐ ELLÁTÁS ÉS SZOBÁK
ISZAPKEZELÉSEK, SÓSFÜRDŐK, HYDROTHERAPIA, RÖNTGEN-LABORATORIUM, KVARCLÁMPA, DIATHERMA ÉS VILLAMOS KEZELÉSEK, — ALLANDÓ FÜRDŐORVOS NYITVA EGÉSZ ÉVBEN — TÉLIKURA

Vertex

„MARIOLA” arckrém a legjobb arcápoló

NYILTTÉR.

Értesítés.

Landau Juliska **Őszi tánckurzusa** (a Nemzeti nagytermében) október elsejétől kezdődik délutáni és esti beosztással kezdők és haladók részére. Haladók részére a legújabb táncok oktatása u. m. **Tangó** (polka Argentino), **Blous** (kéklépés), **Jáva** és Schimmy. — Beiratkozás naponta d. u. 4-től és este 8-tól. 7447

ÁRVERÉS.

Bácsmegyei Téglagyárak Szövetsége elad nyilvános árverésen Jünker Eugen Brod n/S. lakos kárára és veszélyére 1 waggon tüzfát Kulán a téglagyárban 1923. október 8-án d. u. 3 órakor és 1 waggon tüzfát Crvenkán a téglagyárban 1923. október 9-én d. u. 3 órakor.

Dr. Székely József
kulal ügyvéd.

7491

Viaszkos vászon

asztalterítőknek állandóan raktáron

Nikola Juzbašić & Dimitrijević

bőrkereskedés, Beograd
Kolarčeva ulica 2.

FRANJO SZABÓ
SUBOTICA, SAVA-TEKELI UL. 4.
AJÁNlja SAJÁT KÉSZÍTÉSÜ

NYERGEIT

valamint szép különleges **LÓSZERSZÁMAIT** és az összes e szakmába vágó munkákat.

KÁTRÁNYFEDŐLEMEZ
KÁTRÁNY
ARBOLINEUM

FACEMENT és minden egyéb építési anyagot ajánli:

„GRADIVO” ZAGREB

Bogovićeva ul. 3. — Telefon 5-55.

LIVNICA FERRUM D. D.

Felsőipariskolát végzett, jugoszláv alattvaló, műhelyi és szerkesztési gyakorlattal bíró

műszaki hivatalnok
kerestetik azonnali belépésre.

Cipészek részére legmodernebb fazon

FASAROK

celluloiddal bevonva állandóan raktáron Juzbašić Nikola i Dimitrijević bőrkereskedők Beograd, Kolarčeva ulica 2. szám.

KÉTUTAZÓ

Keresek elsőrendű utazókat, akik kitűnő referenciákkal rendelkeznek és a szerb-horvát, német és magyar nyelvet szóban és írásban tökéletesen bírják. Részletes ajánlatokat írásban kérek az alanti címre:

WEINMANN MÓR

18rv. bej. bizományi és érnökségi iroda
Subotica, I. Strossmajerova ulica 22.

ÜZLET BEOGRADBAN

a város legjobb helyén a Moszkva szállóval szemben öregség és elutazás miatt raktárral és lakással együtt átadó. **Dara Prizrenska u. 4.**

Ha drága szöveteit

nem akarja elrontatni, készíttesse ruháit

Mandić Pál

urizabónál, Subotica, Bene Sudarevićeva u. 34

Bőrkabátok

legizlésebben csakis nálam készülnek.

Meggyőződhetik egy próbavásárlással, hogy legjobban és legolcsóbban vásárolhatja

Szabadosnál

az összes kontesárakat — valamint nyersrusokat. Különösen ajánlom garantált, tiszta házi sertésszíromat kicsinyben és nagyban. — Jóhából fiuk tanoncul felvétetnek. — Üzlet: városháza épületben, a zenodóval szemben — (volt hatósági husszék.) 7158

FARAGÓ ISTVÁN
kizárólagos szegedi PAPIKANA GYKERESKEDÉSE SUBOTICA
Kérjen árajánlatot.

A Bácsmegyei Napló fiókkiadóhivatala Veliki-Bečkerekben a főpostával szemben **LÉVAY NÁNDORNÉ** üzletében van. A fiókkiadóhivatal felvesz hirdetéseket előfizetéseket és minden a lapra vonatkozó reklamációkat.

SZALÁMIGYÁRTÁSHOZ szakmunkások kerestetnek

Ajánlatok: Beograd, Postafiók 43. számra küldendők

Női divattermünkbe eredeti párisi modellek érkeztek

A hölgyközönség szíves figyelmébe ajánljuk **Januskó Pál és neje Kenyeres Gizella** Suboticán, Jelačićeva ulica, Löwy Testvérek felett. Ögyes francia munkásnök előnyös fizetéssel felvétetnek.

Jól menő, szépen berendezett FOGÁSZATI MÜTEREM

teljes berendezéssel eladó. Cím a kiadóban.

FAKERESKEDŐK

VÁSÁROLJANAK faragott és fűrészelt fát: gerendát, 1-a fihtadeszkát, lécet, stafiit minden méretben továbbá mindennemű keményfát **BRAĆA MILETIĆ, ZAGREB**

Hlica 199. — Fiók: CELJE. — Tojásládagyár.

JAVUL A DINÁR OLCSÓBBÁK AZ ÁRAK

SAJÁT KÉSZÍTMÉNYŰ KÖTÖTTÁRUK

ISKOLARUHÁK

leányok részére.

KÖTÖTT KOSZTÜMÖK

a legdivatosabb kivitelben.

NŐIRUHÁK

új modellek, rendkívül nagy választékban leszállított áron kaphatók:

BECK JENŐ

kötöttáru készítő Subotica, Pašićeva u. 8. (Gőzfürdő mellett)

6163

Üzlet megnyitása! **a „PÁRISI DIVAT”-hoz** Üzlet megnyitása!

TISZTELETTEL:

PLATZ LÁSZLÓ, NOVISAD

közönség s. s. tudomására adom, hogy Novisadon, Kraja Petra ulica alatt (rom. th. templom épületében) speciális női konfekció üzletet nyitottam. Ezen hivatkozott a nagyérdemű közönséget duan feiszereit raktáram megie- Fióküzlet. **Specijalna ženska konfekcija za dame, Ladislav Mihajlova 28.** 7118

okt. 1-től
hétfőtől-
okt. 3-ig
szerdáig

Lilka

BORGIA LUKRÉZIA

II. rész, 5 főlvonásban.
Főszereplők: Liana Haidt, Conrad Voldt, Albert Bassermann, Anita Berber, Paul Wegener.

LEVELEZÉS

Jobb izraelita leányos házaknál bevezetett urak közölkék címüket »Schadchen« jellegre a kiadóba. 7485

FOGLALKOZÁS

Ügyes himzslányokat felveszek. Cím a kiadóban. 7470

Szállodai, éttermi és kávéházi személyzetet a leggyorsabban elhelyez a Pincérgyűjtemény Subotica, Agina utca 2. 7468

Fodrászüzletet keresek megvételre helyben vagy vidéken. Ajánlatokat ár- és forgalom megjelölésével »Fodrász« jellegre a kiadóba kérek. 7435

Bácska-Bánáthban jól bevezetett rövid- és kötött-áru utazó felvétetik. Jelentkezni lehet hétfőn délután 6/8 között és szerdán. Cím a kiadóban.

KÜLFÖLDI ÁRU

REMSCHIEDI

székfűrészlapok, kőfűrészlapok, reszelők, harapógépek, esztalos-, kovács-, lakosszerszámok legelőnyösebben beszerezhetők

Dandlo Gergurov i Sin

S o m b r

Telefon 125. Alapítva 1821. 6750

Stabilgépész, vizsgázott, négy középiskolát végzett, jó bizonyítványokkal, állást keres. Ajánlatokat továbbít Léva né. Veliki-Bečkerek, főpostával szemben. 7420

Főmolnárt keres modern, két vagonos suboticiai gőzmalom azonnali belépésre. Írásbeli ajánlatokat »Két vagonos« jellegre a kiadóhivatal továbbít. 7439

CSISZOLÓVÁSZON

KOVAPAPIR(Flintpapier)

„HATYU“ VÉDIEGYŰ SUPERIOR MINŐSÉG

MINDEN SZÁMBAN ÁLLANDÓAN NAGY TÉTELEKBEŒ KAPHATÓ

BOŽIDAR PETROVIĆ

BEOGRAD, HERCEGOVAČKA 6. TEL. 21-96

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címszó kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Álláskereső az apróhirdetési díj felét fizetik. Előfizetési díj havonként 45 dinár, negyedévre 135 dinár. Kérdésközléséhez válaszbélyeg mellékelendő.

Munkásleányokat felvesz Schlesinger keményítőgyár, Vujkovič-fateleppel szemben. 7479

Cipészsegédet keresek állandó munkára. Tarr János, VII., Miloš Obilić utca 26. 7510

Munkásleányokat és keményítőmunkásokat keres azonnalra Keményítőgyár, Szegedi-ut, Lelenczázzal szemben. 7512

Szoptatósdadákat és cselédeket ajánlok és keresek azonnalra. Acsai Maris cselédszerző, Mali-Idjós. 7483

NEMESÍTETT

VETŐMAGBUZA

Székács-féle és bonfermier kisebb és nagyobb tételekben 5498

ELADÓ

Čokai Vetőmagnevelő R. T. Čoka, Bánát.

Irodaszolga szerb nyelvtudással, azonnalra felvétetik. Cím a kiadóban. 7478

Egy fiatal házaspár házmesternek felvétetik havi fizetés, élelmezés és lakásért. Bővebbet Salome Bar irodájában. 7507

Ír. mérlegképes könyvelő, kitűnő kereskedelmi képzettséggel bír, önálló munkaező, prima referenciákkal, lehetőleg vezető állást keres nagyobb cégnél. Szíves meghívást »Diszpozícióképes 53« jellegre a kiadóba kér. 7484

Komlós kenyérsütő-segéd október elsejére kerestetik Papp Lajos sütődjébe, Mali-Idjós. 7482

Egy jobb uri házhoz éves bizonyítvánnyal mindegyes szakácsnót keresek. Cím a kiadóban. 7453

Lakások vannak átadók butorral együtt lelépési díj ellenében. Malusev-iroda.

LÖWY

legújabb

15-20%-al

TESTVÉREK DIVATÁRUHÁZA

Dus választék mindennemű őszi és téli cikkekben leszállítva

Tessék áraink versenyképességéről meggyőződni!

VÉTEL-ELADÁS

Megvételre kerestetik egy jókarban lévő 10 HP erős huzatos lokomobil. Hamburger gépműhely, Segedinski put, Villamostelep mellett. 7387

Kitűnő új és használt írógépek kaphatók Lengyel Zoltánnal Sombor, Kr. Aleksandrova utca 18. 7446

Vendéglősök figyelmébe! Ajánlom, hogy aki verseli jó bort akar venni, bizalommal forduljon Pintér János főpincérhez Vršac, vasuti étterem. 7465

Köhögés és rokedtség ellen legbiztosabb szer Caruso, Eibis és Malátakivonat

cukorkák. — Kapható az egyedüli készítőnél Brummer Gyula, Subotica Aleksandrova utca. 7351

Boroshordók, kádak, vastartányok olesóért kaphatók. Bővebbet Földes ruházletében. 7498

Veszünk használt fahordókat minden mennyiségben. Heuduska és Hermann, Subotica. 7497

Jegygyűrűk

és menyasszonyi ajándékok a legolesőbban kaphatók

Á D Á M

ékszerésznél Subotica Rudics utca 6. Tört aranyért a legtöbbet fizetek.

Egy alig használt, jó, balkezes cipészgép eladó. Velecz József cipész, Bač-Topola. 7481

Cséplőgép eladó két teljesen jókarban lévő komplett garnitúrával. Merki Sonta. 7294

KORZÓ

Páris csillaga

drama 5 főlvonásban.
Főszereplő: Gaby Deslys.

Szeresse be tüzelőanyagát még a vagoninség előtt! Naponta elsőrendű, száraz gyertyán- és bükkhasab »Iguis« tüzelőanyagkereskedése Subotican. Csak vagonvételben. Ugyanott írógép kerestetik megvételre. Érdeklődni lehet írásban Wirthnél is, vasutigazgatóság, első emelet. 7483

Butorozott szobák bérbe kerestetnek a város bármely részén, 200 dinártól feljebb havonta. Akinak van, jelentse be Malusev-irodának.

Vas- és fémöntvényeket

gyárt, nikkelez és galvanizál: 9308

KRAUSZ

VELIKI-BECKKEREK, a törvénytörési palota mellett. TELEFON SZÁM 329.

Jókarban lévő házat keresek megvételre, esetleg teljes berendezéssel, üzlettel; özv. Tolnainé, Kvaternikova utca 8, Kakasiskolánál. 7502

Megérkeztek az őszi és téli női, leány- és gyermekmegtöltő újdonságok! — Eisler Izsó készruha áruháza, barátok temploma során. 7500

Parkett- és padlópaszta félkilogrammos mintadoboz 20 dinár; fehér és sárga színben. Kalmár vegyipar Subotica, Zmaj Jovan trg 5. 7477

Szobafenyő, élő, egy és fél méter magas, remekszép szalondisz, cladó. Subotica, Cernovičeva és Kumanovska utca sarok. 7475

Fekete szappan, kemény, kapható különként öt dinárért. Kalmár vegyipar Subotica, Zmaj Jovan trg 5. 7476

Modern ebédli- és konyhaberendezés, ágy matracal eladó. Érdeklődni délután 2-4-ig lehet Weiner, Skotus Viator utca 11.

Üzlethelyiség berendezéssel együtt eladó. Cím a kiadóban. 7480

Kovácsműhelyberendezés két legényre berendezve, üllő, fuvó, satu és apró szerszámmal eladó. Malusev-iroda.

KÜLÖNFÉLE

Átadom jóforgalmu fűszerüzletemet lakással is. Cím a kiadóban. 7441

Szódavíz a legkisebb mennyiségben gyári áron szállít házhöz bármely »Johanna« szikvizgyár Subotica. Telefon 532. 6170

Tankönyvek az összes tanintézetek és magántanulók részére, valamint előírás szerinti füzetek, író- és rajzszerek legalkalmasabban Heumann Mor könyv- és zeneműkereskedésében Subotica, Főter. 7150

Roth Béla elvesztette személyazonosságát igazolványát. Megtaláló adja a kiadóba. 7464

Tanítom az összes értékes, eredeti perzsa, szmirna- és gobelin szövés- és gobelinművészeteket. Érdeklődni lehet I. Badaličeva utca 3 vagy Eisler Izsónál. 7501

Szenved hajhullásban? Fejkorpában? v. felviszketegségben? Kísérletet a »Nivel« (Birkenwasser) s ön is megelégedett lesz. Kapható Illés-gyógyszertárban, a főpostával szemben. 7141

Szerb-horvát órákat ad és gimnáziumi tantárgyakból korreptál joghallgató lakásért. Cím a kiadóban. 7362

Prima használt és új transport- és láger

HORDÓK

vagontételekben is öt koronától feljebb.

PONYVÁK

jókarban □ méterenként cca 160 korona.

MÉZ m/m-ként 14000 korona.

HIRSCHL OSZKÁRNÁL

Potiskl-Svetl-Nikola, Senta mellett.

KORZÓ MOZI

Intolerance

KORZÓ MOZI

A világhírű amerikai rendező GRIFFITH grandiozus filmremeke

Babilon pusztulása. — Főszereplő: Lilian Gish.

Bemutásra kerül október 4-től október 7-ig a KORZÓ MOZI